

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
Державний заклад
ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. Ушинського

МАТЕРІАЛИ ДЕВ'ЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З АДАПТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
УПРАВЛІННЯ НАВЧАННЯМ
ATL-2023

25 – 27 жовтня 2023 р.

Одеса – 2023

Друкується за рішеннями:

Вченої ради НПУ імені К. Д. Ушинського (протокол №4 від 30.11.2023)

Вченої ради Інституту цифровізації освіти НАПН України

(протокол №15 від 30.11.2023)

A28 **Адаптивні технології управління навчанням: збірник матеріалів дев'ятої міжнародної конференції.**
Одеса-Київ, 25–27 жовтня 2023 р. – Київ: ЦО НАПН України, 2023. 92 с.

ISBN 978-617-8330-10-1

Організатори конференції започаткували традицію обміну досвідом зі створення та використання адаптивних технологій управління навчанням. У конференції приймають участь науковці України, Словенії, Ізраїлю, Литви, Казахстану, Болгарії, Латвії.

Тематика конференції охоплює наступне коло питань: психолого-педагогічні проблеми адаптивного навчання; інформаційні та інтелектуальні технології в управлінні навчанням; методика адаптивного навчання інформатики у ВНЗ та школі; освітні вимірювання в адаптивному управлінні; адаптивні технології соціальної інформатики; системи управління контентом.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Співголови

Биков В.Ю. проф. (Україна, Київ)
Красножон А. В. доц. (Україна, Одеса)

Заступники голови

Мазурок Т.Л. проф. (Україна, Одеса)
Музиченко А. В. проф. (Україна, Одеса)
Галіцан О. А. доц. (Україна, Одеса)

Члени комітету

Абершек Б. проф. (Словенія, Марібор)
Антощук С.Г. проф. (Україна, Одеса)
Блох М. Д. проф. (Ізраїль, Тель-Авів)
Гогунський В.Д. проф. (Україна, Одеса)
Гриценко В.І., проф. (Україна, Київ)
Довбиш А.С. проф. (Україна, Суми)
Ків А.Ю. проф. (Україна, Одеса)
Ламанаускас В. проф. (Литва, Шауляй)
Маклаков Г.Ю. проф. (Болгарія, Софія)
Манак А.Ф. проф. (Україна, Київ)
Маншарипова А.Т. проф. (Казахстан, Алмати)
Семеріков С.О. проф. (Україна, Кривий Ріг)
Снитюк В.Є. проф. (Україна, Київ)
Плотніков В.М., проф. (Україна, Одеса)
Триус Ю.В. проф. (Україна, Черкаси)

ОРГКОМІТЕТ

Голова

д.т.н., професор Мазурок Т. Л.

Заступники голови

доц. Брескіна Л.В., доц. Яновський А. А.

Секретар

доц. Бойко О. П.

Члени оргкомітету

Кобякова Л. М., Корабльов В. А., Рубанська О. Я., Шувалова О. І.,
Черних В. В.

ISBN 978-617-8330-10-1

© Навчально-науковий інститут природничо-математичних наук, інформатики та менеджменту Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра прикладної математики та інформатики, 2023
© Інститут цифровізації освіти НАПН України, 2023

СПЕЦИФІКАНТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Бородкіна Н. Р.

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Актуальність дослідження зумовлена тим, що потенціал мистецтва тісно пов'язаний із художньо-естетичним та морально-етичним вихованням зростого покоління, а образотворче мистецтво є могутнім засобом відображення духовного життя народу (за В. Сухомлинським). Професійна діяльність учителя образотворчого мистецтва з художньо-естетичного виховання школярів полягає в створенні умов для духовного збагачення особистості учня засобами мистецтва, формуванні його естетичної культури, світоглядних уявлень, ціннісних художніх орієнтацій у соціокультурному просторі (В. Бутенко, Л. Масол).

Аналіз останніх досліджень і публікацій в обраному напрямі довів, що на сучасному етапі розвитку освіти вчені приділяють увагу розробці нових форм і методів удосконалення культурологічної, фахової, образотворчої та художньо-педагогічної підготовки майбутніх педагогів-художників; обґрунтовано концепцію формування професійної культури вчителя образотворчого мистецтва як композиційної діяльності та концепцію творчого розвитку вчителя образотворчого мистецтва; творчі здібності педагога-художника покладено в основу формування його методичної та естетичної й поліхудожньої компетентності. Творча індивідуальність фахівця-освітянина зумовила виокремлення у наукознавчих студіях спеціальної педагогіки мистецтва.

Мета дослідження полягає у висвітленні специфікантив і детермінант сучасної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва в університетському освітньому просторі.

Аналіз наукових напрацювань учених уможливив накреслення основних дослідницьких напрямів наукового пошуку у розумінні специфіки професії педагога-митця, складність якої полягає в певній «неусталеності» феноменів естетичне та мистецьке, образотворче та художнє, їхній підпорядкованості.

Своєрідність і складність підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва детермінується тим, що педагоги-художники є носіями позараціонального способу духовного пізнання світу, яким властиве «поривання за межі буденного», а творчий потенціал обдарованої людини зумовлює своєрідність його світовідчуття, світорозуміння, світовідношення, а відтак – світогляду й професійної позиції.

Власний професійний і педагогічний досвід доводить, що майбутнім учителям образотворчого мистецтва не вистачає заохочення індивідуальності та сприяння творчому вираженню. На нашу думку, що здатність відзначати унікальні художні схильності та стилі студентів є невід'ємною у ефективному навчанні. Вміння абстрагуватися від «закоренілих» традиційних, у деяких випадках «застарілих» переконаннях чи неефективних методів, заради

запалювання творчості та надихання у майбутніх студентах, є серцевою та основною задачею вчителя образотворчого мистецтва.

Отже, перспективним вважаємо створення такого екологічного й інклюзивного середовища для безпечного художнього самовираження, щоб якнайкраще розвинути пристрасть до викладання мистецтва та сформувати чітку професійну позицію. Це не лише підвищить вмотивованість, сприятиме розвитку критичного мислення, але й надасть поштовх до експериментування з новими ідеями, сприяючи розвитку інноваційного мислення. Здатність ставити під сумнів і критично мислити щодо творів мистецтва, експериментувати з художніми техніками та відстоювати свою позицію – це, на нашу думку, є принципово важливим моментом професійного навчання, якої не вистачає у майбутнім вчителям образотворчого мистецтва. Професійна позиція дозволяє студенту навчитись відстоювати думку, формувати власний стиль, фаховий «почерк» як митця.

В даному контексті можемо також стверджувати, що детермінантом ефективної підготовки майбутніх педагогів-митців є одночасне розширення спектру художніх стилів, технік та культурних здобутків у світовому контексті та використання сучасних технологій та тенденцій в мистецтві. Культурна різноманітність покращує розуміння мистецтва, розширює мистецький кругозір студентів, активізує аналітичне та критичне мислення, а інтеграція технологій відповідає сучасному стану мистецької сфери, сприяє тому, щоб процес навчання залишався актуальним та привабливим. Не варто нехтувати сучасними трендами мистецтва, дотримуючись лише традиційних підходів. Ігнорування новітніх технологій та напрямків сучасного мистецтва обмежує кругозір та інструменти, які можуть використовувати студенти, а перешкоджання експериментів з різними стилями, техніками чи ідеями деструктивно впливає на мотивацію до навчання у цілому. Експериментування та самовираження є життєво важливими для студентів, щоб знайти свої художні вподобання то розширити навички.

Розвиток творчої індивідуальності та здатність проявляти себе, на нашу думку, є фундаментальним для мистецтва. Заохочування студентів досліджувати свою власну творчість та підтримувати їх у самовираженні вимагає відсутності страху щодо осуду з боку викладача або інших студентів. Чітка впевненість у силі творчої індивідуальності та переконання в потребі адаптації методів навчання відповідно до індивідуальних потреб, здібностей та інтересів студентів дозволяє отримати якнайбільш ефективний та персоналізований досвід навчання, що сприяє залученню та професійному зростанню.

Отже, підсумовуючи вищезазначене можемо зробити *висновок* про те, що сучасний стан підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва в університетському освітньому просторі детермінується необхідністю концентрацією дослідницької уваги на формуванні професійної позиції та професійного світогляду майбутніх учителів образотворчого мистецтва, що є основою становлення їх як педагогів та митців.

Література

1. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: монографія. К.: Промінь, 2006. 432 с.

2. Учитель мистецьких дисциплін у дискурсі педагогічної майстерності: навчально-методичний посібник. І. А. Зязюн, Г. Г. Філіпчук, О. М. Отич та ін. Бердянськ: Бердянський державний педагогічний університет, 2013. 340с.
3. Сухомлинська О. В. Історико-педагогічний процес : нові підходи до загальних проблем. К. : АПН, 2003. 68 с.

УДК 378.096+004.9

МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА ДЛЯ НАВЧАННЯ БЕЗПЕЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТУ

Мазурок Т. Л., Мирза Г. О.

м. Одеса, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського

На сучасному етапі широкого використання інформаційно-комунікаційних технологій, що проникають в різні сфери людської діяльності, відбувається зростання обсягів використання інформації, що відбувається засобами мережевих технологій. Такий перехід більшості інформаційних процесів в мережу інтернет пов'язаний з підвищенням вимог до забезпечення захисту даних, дотримання вимог конфіденційності та ін. питань інформаційної безпеки.

За діючою програмою шкільного курсу інформатики передбачено вивчення розділу «Програмне забезпечення та інформаційна безпека». Втім, на зараз відбувається поступовий перехід до оновлених програм навчання інформатики, що відповідають основним положенням Концепції Нової української школи (НУШ) [1]. Отже, першочерговими задачами у вдосконаленні методичної системи навчання інформатики постають створення умов для комфортного навчання, дитиноцентризму, активізації самостійної навчальної діяльності. Важливе значення в цьому процесі займає надання переваг колективним формам навчання, що забезпечує різні форми спілкування, обговорення різних шляхів вирішення навчальних завдань та сприяє формуванню навичок, що є необхідними в сучасному житті, щодо колективного вирішення проблем у повсякденному житті, зокрема з безпечного обміну ресурсами та публікації вебсторінок в інтернеті, спілкування за допомогою чату.

Одним з визнаних засобів, що сприяє активізації навчальної діяльності учнів на уроках та під час самостійної роботи, виконання учнівських проектів в складі групи, є впровадження елементів педагогіки партнерства, що має низку переваг, дозволяє підвищити вмотивованість учнів, їх зацікавленість виконанням завдань творчого то пошукового характеру. Втім, впровадження педагогіки партнерства передбачає застосування різних етапів спілкування між учасниками освітнього процесу та виконання різних видів діяльності.

Отже, на основі визначення методичних особливостей навчання безпечного користування інтернетом на основі впровадження основних принципів НУШ, що пов'язано зі створенням умов для виконання міні досліджень учнів під керівництвом вчителя, що передбачає сумісне отримання певних результатів на відміну від механічного отримання вже готових знань учнями від вчителя, необхідно з'ясувати та ґрунтовно обрати засоби створення інформаційної